

Yahya Hassan ved et lukket arrangement Holstebro Handelsgymnasium.

Kronik:

Smid nu uniformen!

Af Pola Rojan Bagger, journalist
7. februar 2014, 20:42

Danske muslimer føler sig mere provokeret af Yahya Hassans sociokulturelle illoyalitet end hans bredside mod islam. Det skyldes en stærkt uniformerende, flertalsfjendtlig kultur i mange indvandrer kredse.

Ro i gelederne! Sådan lyder det formanende fra mange pikerede indvandrere, når Yahya Hassan reciterer. Det er blevet populært at tale om et decideret oprør blandt unge indvandrere foranlediget af den unge digter. Oprør er et meget stort ord. Uanset hvad vi er vidne til, er modreaktionen tiltrængt. Hassan og andre unge står nemlig over for stærke kræfter.

Jeg vil skynde mig at åbne en parentes og bede læseren om tilgivelse for i det følgende at bruge et så upræcist begreb som 'indvandrer' om den omtalte gruppe af borgere. Det skyldes alene begrebsmæssigt armod. Når mange indvandrere i efteråret reagerede så voldsomt på en digtsamling skyldes det, at de betragter Yahya Hassan som en af deres »egne«. Man tager ikke let på afhoppere. Det er nemlig socialt kontraktbrud i mange indvandrer miljøer. Selv om minoritetsstemmer i den danske debat tit har travlt med at slå fast, at det er meningsløst at tale om indvandrere som en sammentømret gruppe, eksisterer der en stærk gruppeidentitet blandt især muslimer i Danmark på tværs af nationaliteter og sociale klasser. Der er tale om en stærkt uniformerende social kontrol,

hvis bærende parole foreskriver, at indvandrere og efterkommere i det danske samfund altid vil blive behandlet som fremmede og i bund og grund er uønskede.

Gruppen bliver især synlig, når et medlem bryder kodeks. Og her skal det bemærkes, at man ikke selv beslutter, om man vil være medlem af gruppen. Naser Khader og Ahmed Akkari har oplevet det, og nu senest Yahya Hassan. Et eksempel på, hvordan uniformen kan tage sig ud, er forsvarsadvokaten Erbil Kaya, der har kurdiske rødder, men opvokset i Danmark. I en kronik i *Berlingske* fra slutningen af november tager Kaya afstand til den unge digters kulturransagelse: »I modsætning til den unge og fremadstormende Yahya Hassan vil jeg ikke være vand på mediernes mølle i den disciplin, der hedder at være forræderisk over for sin egen sociale klasse og få ubegrænset taletid, så længe man »ærligt« vil stå frem og kritisere sine »egne«.

Erbil Kaya oplever altså Yahya Hassans ærinde som et forræderi. Endda et forræderi af ren og skær forfængelighed til fordel for ussel taletid i rampelyset, må man forstå. Yahya Hassan er ifølge Kaya en forræder, fordi han kritiserer »sine egne«. Der er ingen formildende omstændigheder, ingen plads til empati for en ung mand, der ikke engang er gammel nok til at have kastet omsorgssvigtet fra sin barndom af sig. En ung mand, der har al mulig grund til at være vred på sine egne. Og selv hvis man er uenig i hans generelle betragtninger, kunne man jo i det mindste unde ham at have sine grunde til at gøre oprør. Men den slags alment menneskelige hensyn ophører det øjeblik, man bliver forræder og slutter sig til »de andre«.

Det, som Hassan kritiserer, er nemlig kollektiv ejendom. Derfor bliver Hassans personlige bevæggrunde for at gøre oprør simpelthen ikke accepteret af »hans egne«, som føler, at de varetager kulturarven. Kritik retter man kun udadtil, idet konsensus byder, at indvandrerne er ofre. Ved at udpege medierne under ét som bagmændene til Hassans forræderiske korstog sætter Erbil Kaya i sin kronik streg under et alt for velkendt fjendebillede i mange indvandrer miljøer: Alle danske medier bedriver i større eller mindre grad fremmedfjendsk hetz mod indvandrere i almindelighed og muslimer i særdeleshed. Det forstærker kun alvoren af Hassans forræderi at kæde ham sammen med de i forvejen racistiske danske medier. Det giver samtidig næring til billedet af de trængte, kuede indvandrere, der er ladt i stikken af danskerne og derfor er bedst tjent med at holde afstand til det omgivende samfund.

Jeg stødte på et eksempel på denne uforsonlighed i Michael Jeppesens radioprogram, *Forfra*, på Radio 24syv. Jeppesen havde i en udsendelse fra november overdraget sin sendetid til syv unge kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. De ville »fortælle hvor almindelige de er«, lød oplægget. Den ene af kvinderne, en jurastuderende fra Københavns Universitet, kunne berette om en markant etnisk opdeling i kantinen på sit fakultet. Danskerne på den ene side, indvandrerne på den anden: »Og danskerne taler kun med de indvandrere, som har solgt deres sjæl,« lød hendes karakteristik af de indvandrere, som åbenbart formastede sig til at afvige gruppedisciplinen.

Gruppen sørger selv for at uniformere den enkelte indvandrer, netop fordi man er indvandrer. Det er det eneste optagelseskriterium for gruppen, som dikterer sociokulturel ensretning.

Jeg er særdeles godt bekendt med reaktionsmønstrer. En opvækst som ateistbarn af kurdiske flygtningeforældre i Brøndby Strands boligblokke udsatte mig uundgåeligt for social kontrol og provinsiel, muslimsk socialkonservatisme. Men regressive kræfter findes som bekendt i ethvert samfund. I Egypten er de kristne koptere ligeså konservative som ligesindede muslimer, og srilankanske buddhister kan være ligeså intolerante over for de lokale muslimer som muslimer i

Mellemøsten kan være det over for eksempelvis jøder. Jeg tror ikke på, at mange muslimer i Danmark er konservative som følge af Koranens ordlyd. Det gælder stensikkert for visse muslimer, men for langt flertallets vedkommende reproducerer muslimer i Danmark blot familiens normer og mønstre, som i sagens natur har rod i sociale lag i det oprindelige hjemland. Vi er desværre vidne til, at indvandreruniformen overlever selv hos tredjegerationsindvandrere på bekostning af selvstændig stillingtagen.

Jeg er ikke fortalende for hovedløs assimilation. Tværtimod. Jeg bliver ikke spor mindre Danmarksborger af at huske, hvor min familie kommer fra og ved at give mit kurdiske modersmål videre til mine danskfødte børn. Men for Hassans kritikere synes loyalitet og kulturelt tilhørsforhold at være vigtigere end at kunne tale om reelle problemer – uden at drage afsenderens moralske habitus i tvivl. Jeg køber ikke indvendingen om et overordnet integrationssvigt. Har den enkelte ikke et ansvar for at finde sig til rette og skabe varig jordforbindelse for sine børn? Hvorfor har så mange muslimer i Danmark svært ved at leve op til den samme tolerance og det samme frisind, som de selv forlanger af flertalsdanmark? Hvis flertalsdanmark og »afhoppere« ikke må tale om problemer i muslimske minoritetssamfund, hvad holder så muslimerne tilbage fra selv at adressere dem?

Offerrollen har mistet al forklaringskraft i mine øjne, ligesom argumenter om, at alene sociale problemer eller manglende uddannelse ligger til grund for, at især muslimske indvandrere ikke kan tolerere religionskritik og ser med uforsonlighed på resten af samfundet.

Som ung lærervikar under mit sabbatår arbejdede jeg på samtlige folkeskoler i Ishøj Kommune. Mest tid tilbragte jeg i kommunens centrale bydele, hvor langt over halvdelen af beboerne har rødder i ikke-vestlige lande. Det er der ikke nødvendigvis skyggen af problemer ved. Men jeg mødte alt for mange elever i de små og mellemstore klasser, som jeg troede – ud ra deres danskundskaber, sociale netværk og kulturelle referenceramme – lige måtte være landet i Danmark eller komme direkte fra en flygtningelejr eller anden indslusningsinstitution. De havde på besynderlig vis formået at vokse op kulturelt helt afsondret og underligt upåvirket af, at de er vokset op i en dansk forstad af forældre, der endda ofte selv er danskfødte. Eksistensen af disse kulturelle bobler er sit eget selvstændige problem. Og her er det ikke nødvendigvis den høje andel af indvandrere i sig selv, som er problematisk, men derimod den underliggende og somme tider bevidste afstandtagen til det omgivende samfund. De muslimske unge vokser op med en krystalklar bevidsthed om deres religiøse identitet, og den bliver for mange et sociokulturelt anker i relationen til resten af samfundet. Det er også grunden til, at man kan vokse op i en dansk by af danskfødte forældre, gå i dansk folkeskole og alligevel føle sig fremmed. Man bliver således fra barnsben iklædt en uniform, der minder den enkelte om, at man ikke bør »sælge sin sjæl« eller på anden vis gå på kompromis med sin identitet.

Det ville jo være forræderi.

[Få Berlingske fre-søndag i 3 mdr. for 199 kr/md. Samlet pris 597 kr. KLIK HER!](#)

[Abonnementet fortsætter til normalpris, indtil det opsiges.](#)

<http://www.b.dk/kronikker/smid-nu-uniformen>

BERLINGSKE TIDENDE